

EESTI SAARTE KOGU

✉ Tallinn 19, 93811 Kuressaare, Saaremaa ☎

ESK ÜLDKOGU 4. septembril 2020 Zoomi keskkonnas

Koosoleku protokoll

Algus kell 11.05, lõpp kell 12.35

Osavõtjad: Kohal 16 liiget, üldkogu ei ole otsustusvõimeline.

Koosoleku juhataja: Riina Kaljulaid

Protokollija: Maret Kaljulaid

Osalejad: Üldkogust on esindatud alla poole liikmetest (51 liiget seisuga 4.09.20), kokku 16 liiget. Kvoorumiks on vajalik 26 liikme osalus, seega tänane koosolek on otsustusvõimetu.

1. Riina Kaljulaid
2. Jana Stahl
3. Tiiu Aro
4. Maret Kaljulaid
5. Svea Aavik
6. Ene Sarapuu
7. Patrik Göransson
8. Siim Avi
9. Linda Tikk
10. Toomas Luhaäär
11. Terje Lilleoks
12. Anu Streng
13. Jüri Lember
14. Rein Lember
15. Mark Soosaar
16. Elle Puurmann

Esitatud päevakord:

1. Saarte uudised
2. Majandusaasta ülevaade
3. Revisjonikomisjoni aruanne
4. Jooksvad küsimused
 - a. "Saare tegu" statuut
 - b. Maaomand
 - c. Eestseisuse koosoleku toimumine

1. Saarte uudised

Iga saare esindaja rääkis lühidalt vastava saare suvest ja hakkama saamisest koroonakriisi ajal.

Tiiu Aro, Saaremaa – Olukord vallavanema lahkumise (koroonakriisi pärast) tõttu raske. Palju on hooldekodusid ja haigla – nendega on palju tegemist. *Koroonasaare* kuvand ei rikkunud suve, aktiivne elu oli linnas ja maal. Osad üritused jäid küll ära.

Jüri Lember, Kõinastu – Ei saa enam rahasid, et Orissaare sadamat korrastada. Rõõmus, et saadi raha kahe valgusti paigaldamiseks saarele (päikesepaneelidega). Öösel pole saar/sadam enam kottpime. Enne oli pimedas raske saarele pääseda. Covid-19 tõttu pole keegi surnud. Kogukond on endiselt väike, proovitakse kokku hoida. Probleemiks on saanud metssead, kes Muhu saarelt põgenevad aegajalt Kõinastule ja teevad seal pahandust. Kohalikud ehitavad nende vastu tarasid, et sead ei pääseks maad sonkima. Saaremaa vald ootab nendelt arengukava. Päästevarustuse kuuri tahavad – et tuletõrjearustus oleks kohapeal olemas. Läbi vee tuleb igasugu rahvast ja seetõttu tahavad valmis olla. Aastaringi jätkuvalt kedagi saarel ei ole. Pensionäridel, kes varasematel aastatel olid pikemalt, on tervis juba liiga kehv. On lootus, et Matsi talu peremees, kes töötab praegu Rootsis, tuleb ühel päeval Kõinastule tagasi elama. ESK üldkogu järgmine aasta Kõinastul on mõeldav küll.

Terje Lilleoks, Prangli – Covid-19 tõttu ei ole ühtki haiget. Saar oli pooleldi kinni ja lahti mindi (erinevalt paljudest teistest saartest) järk järgul, piirates reisijate arvu. Seetõttu turismi suve algus nihkus ja 12. juunil mindi alles täielikult lahti. Alguses oli vähe turiste, vaikselt tuli juurde, palju oli üksikuid peresid. Suured grupid olid vaid juulis. Augustis oli vähem turiste kui muidu. Positiivne – Pranglil on nüüd oma kiirabi, käivad praegu linnas praktikal. Alates 1. aprillist on olnud juba 35 väljakutset. Püsivalt elama on tulnud noori tüdrukuid ja saanud ka kohapeal tööd (koolikokk ja pood). Kohapealt ilmselt peigmeest ei leia. Koolis kokku viis last, lisaks Naissaare Joosep. Varasemalt on koolis niikuinii aegajalt kaugõpet tehtud, nii et väga suur väljakutse polnud. Vald tahab vähendada ehituskeeluvööndit ehk siis suurendada ehitusvööndit, mis tegelikult saare huve ei soosi. Mingi valla algatus, et teatud liikmete ärihuvisid täita. Ehitusvööndi suurendamine tähendab osade looduskaitsealade hävitamist. Sadamad tahetakse anda Saarte Liinide kätte. Juba pikemat aega on protsess käinud.

Toomas Luhaäär, Naissaar - Kooronavaba. Kriis on turismi palju mõjutanud. Saar on peamiselt orienteeritud suurtele gruppidele (firmad ja koolid) ja sel aastal jäid pea kõik ära. Suve suurüritus Nargenfest jäi samuti ära. Hinnanguliselt oli 10x vähem turiste. Muu saare elu oli normaalne. Saarel 20 püsielanikku, viimase kahe aastaga on poole võrra tõusnud, suve-elanikke on üle 60. Arengukava koostasid endale ise ja vald ei oska sellega väga midagi teha. Tegid väga põhjaliku tegevuskava ja tahavad selle kinnitust ja rahasid, et tegutsema hakata. Kirikutornis sellest suvest kolm kella (enne oli üks). Suvel toimus õnnistamine. Miks 3 kella? Patrik vastab.

Patrik Göransson – *Koroonakellade* lugu (Naissaare kolm kella). Antiigiäris olid sobivad kellad juba valmis vaadatud, aga hind oli liiga kõrge. Patrik kohtus Ameerika ärimhega, kes käib aeg ajalt Eestis. Mees jäi Tallinnasse lõksu koroonaaajal ja aega viites mindi koos antiigiärisse, kus ärimhe abiga osteti kellad ära. Nüüd on kirikukellade hääl ilusam ja siis muutub ka kõik ümbritsev ilusamaks. Alati on ilusam, kui on kooskõla. Vanasti oli kirikus kaks kella. Need on nüüd Rootsi-Mihkli kiriku muuseumis, kuuluvad Tallinna linnale.

Mark Soosaar, Manija – Rõõmustab, et Ingvar oli ebaseaduslik ja tegi PÄRIS kohalikest nimekirja, kes saavad üle. Manija sai ennast ka lukku. Mõni läks hulluks selle peale – kogukonnas, kus on 30 inimest, on see suur probleem. Kardetakse uut lainet, et mis siis saama hakkab. Inimesed kardavad. Pärnu sõidab neist üle. Neil sai päästekuur valmis, põhivarustus on olemas, aga sobivat ATV-d ei ole. Päästamet on sobiva margi välja valinud, aga Pärnu linn ütleb, et nende vana ATV sobib ja uut pole vaja. Paraku vana ATVd ei saa päästetöödeks kasutada tehnilistel põhjustel. Keskkonnaamet teeb valesid otsuseid heinaniitmise osas. Seetõttu nende talu hein läks osaliselt hukka sel aastal.

Riina – võibolla teha ümarlaud rannaniitude teemal, sest väikesaartel on teine olukord kui mandril.

Jana Stahl, Pakrid - Vallaga on praegu hea koostöö. Alaliselt saarel kolm inimest, sisse kirjutatud 13. Rakendavad korteriühistu kokkukutsumise põhimõtet üldkogu kokkukutsumisel. Kooli enam pole, lapsed läksid mandrile. Pontooni loomade veoks said KIKi abiga ja Osmussaarega kahe peale. Järgmine aasta peaks valmis saama.

Ene Sarapuu, Vormsi - siseturismi tuli sel aastal kõvasti, palju inimesi tuli ratastega. Praamid olid ummikud. Paljud suvised üritused jäid siiski ära. Traditsiooniline Olavipäev, mida peetakse koos rootslastega, oli sel aastal tagasihoidlikum. Vormsi koolis on juba ammu distantsõpe, seega polnud see õppimisvorm neile raske. Sel aastal keegi 1. klassi ei läinud. Neli uut korterit... staadioni renoveerimine.. ja lasteaia hoone remont energiatõhususe muutmiseks. Vormsi teed – on vaja ühel päeval korda saada.

Mark – Kihnus on 41 last koolis. Pärnu filmifestivalil on huvitav film inimgeograafia saar – Jaapani väikesaartel. Kohal on ka režissöör. Leiab, et oleks hea mõte ESKi liikmetel kohtuda selle filmimehega, kuna ta teaduslikult kaitseb Jaapani saari. Riik tahab vägisi tuumajaama ühele saarele teha.

Siim Avi, Piirissaar – Rajati lisaks lõunakanalile ka põhjakanal, kalurid soovisid seda juba ammu. Saar oli lukus. Paljud üritused jäid ära, kuna Tartu vald ei korraldanud, sest enamuse saare elanikud on väga vanad. Turiste käis. *Isiklikult - suvel ujus Võrtsjärve Tondisaarele, 2,6 km ja tagasi 3 km.*

Riina Kaljulaid, Ruhnu - Saarele tuli 13 uut inimest. Kooli tuli viis uut last. Enneolematu Ruhnus. Turism – siseturismi oli palju, samas ei midagi hullu.

2. Majandusaasta ülevaade

Koroonakriis mõjutas eelarvet positiivselt, kuna üldkogu ei toimunud ja juhatus pole saanud füüsiliselt koos käia. Planeeritud ürituste raha on alles ja kulutamata.

Arutleti, kas Leo Filippovi võlg ESKi ees kustutada või mitte.

Otsustati: Pärast lühikest arutelu otsustati, et võlg võetakse uuesti arutelu alla järgmisel koosolekul, kui Leo Filippov on ise kohal.

3. Revisjonikomisjoni aruanne

Siim andis suuliselt lühikese ülevaate – peamiselt oli kõik korras. Eksimusest toodi välja majandusaruande esitamine ilma üldkogu kinnitusega.

S. Avi: 1. juuli on küll aruande tähtaeg, kuid põhikirja kohaselt peab üldkogu selle eelnevalt kinnitama. Praegu esitati aruanne õigeaegselt, kuid ilma üldkogu kinnitusega kuna 2020 planeeritud üldkogu jäi Covid-19 tõttu ära ja lükkus sügisesse. Sellisel juhul oleks võinud aruanne viibida.

4. Jooksvad küsimused

a. "Saare tegu" statuut

Enamus arvab, et tegu on hea mõttega ja sellega võib edasi tööd teha.

b. Maaomand

Arutleti. Peamiselt esineb sellega probleeme saartel, kus paljud maad on veel rootslaste käes (Pakrid, Vormsi, Ruhnu).

Otsustati: Teemaga tegeletakse edasi, ilmselt riigikogu töörühmas.

c. Eestseisuse koosoleku toimumine

Lepiti kokku uus eestseisuse koosolek. Esialgne kuupäev - 30. sept.

Lisatud:

Lisa 1 "Saare tegu" statuut

Lisa 2 Maaomandi küsimus

Allkirjastatud digitaalselt

Allkirjastatud digitaalselt

Koosoleku juhataja

Protokollija